

4 Ιουλίου 1776

Η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

Όλα ξεκίνησαν από έναν πολύ μικρό φόρο που μπήκε στις εφημερίδες και στα δικαστικά έγγραφα. Τον ψήφισε το αγγλικό κοινοβούλιο και θα τον πλήρωναν οι άποικοι, στην Αμερική. Ο φόρος αποσύρθηκε ένα χρόνο αργότερα αλλά για τους αποίκους η μεγάλη ώρα είχε σημάνει. Ο ομφάλιος λώρος κόπηκε ύστερα από 18 χρόνια, στο Παρίσι: Η Αγγλία αναγνώριζε πως στην απέναντι ακτή του Ατλαντικού υπήρχαν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Η Βόρεια Αμερική εξερευνήθηκε από τους Ευρωπαίους στη διάρκεια του ΙΣΤ' αιώνα. Στις αρχές του ΙΖ' αιώνα, άρχισαν να φτάνουν οι πρώτοι Άγγλοι άποικοι. Από το 1607 ως το 1733, στην παραλία του Ατλαντικού, σχηματίστηκαν 13 αποικίες ([βλ. και 21.12.1620](#)). Ο αγγλογαλλικός πόλεμος που ακολούθησε, πρόσθεσε, το 1763, και τον Καναδά στη Μεγάλη Βρετανία αλλά τη γονάτισε οικονομικά. Μόνη λύση, οι νέοι φόροι. Στα 1765, το αγγλικό κοινοβούλιο ψήφισε τον φόρο στις εφημερίδες και στα δικαστικά έγγραφα των αποικιών. Ο φόρος ήταν ασήμαντος αλλά εννέα από τις αποικίες διαμαρτυρήθηκαν, επειδή δεν ρωτήθηκαν. Το κοινοβούλιο απάντησε με νέους φόρους, χαρτοσήμου αυτή τη φορά. Οι διαμαρτυρίες των εμπόρων ανάγκασαν την Αγγλία να τους αποσύρει, στα 1766.

Στις αποικίες απαγορευόταν να υπάρχουν βιομηχανίες. Η Αγγλία χρησιμοποιούσε την Αμερική ως πηγή πρώτων υλών, οι οποίες μετατρέπονταν σε βιομηχανικά προϊόντα στη μητρόπολη, για να πωληθούν και στις αποικίες. Στα 1767, η αγγλική βουλή επέβαλε έναν ακόμη φόρο: Οι αποικίες θα πλήρωναν και εισαγωγικό δασμό σε ό,τι αγόραζαν από τη μητρόπολη. Ξέσπασαν ταραχές που γενικεύτηκαν. Η αγγλική βουλή, γι' άλλη μια φορά, απέσυρε τους φόρους. Εξείρεσε, όμως, τον δασμό που υπήρχε στην εισαγωγή τσαγιού. Στις 16 Δεκεμβρίου 1773, ομάδες αποίκων ανέβηκαν σε τρία πλοία που βρίσκονταν στο λιμάνι της Βοστώνης κι έριξαν όλα τα φορτία τσαγιού στη θάλασσα. Οι Άγγλοι προχώρησαν σε αντίποινα. Στις αποικίες, άρχισαν να σχηματίζονται πολιτοφυλακές και να συγκεντρώνονται πολεμοφόδια. Στα 1774, έγινε το πρώτο συνέδριο αντιπροσώπων. Η σύγκρουση ερχόταν αναπόφευκτη.

Στις 18 Απριλίου 1775, ο Άγγλος διοικητής της Βοστώνης έστειλε ένα στρατιωτικό απόσπασμα να χτυπήσει αποθήκες με πολεμοφόδια. Οι φρουροί άποικοι αντιστάθηκαν. Χύθηκε το πρώτο αίμα. Οι συγκρούσεις γενικεύτηκαν. Ο πόλεμος είχε αρχίσει. Οι αποικίες αντιστέκονταν σκόρπια, ασυντόνιστα, χωρίς συνεννόηση μεταξύ τους και δεν κατάφερναν πολλά πράγματα. Στα 1776, αντιπρόσωποι και από τις 13 αποικίες συγκεντρώθηκαν στη Φιλαδέλφεια, οργανώνοντας το πρώτο τους συνέδριο, «κογκρέσο» όπως το ονόμασαν. Στις 4 Ιουλίου 1776, ο αντιπρόσωπος της Βιρτζίνια Τόμας Τζέφερσον διάβασε τη διακήρυξη της Ανεξαρτησίας. Ήταν ένα κείμενο που εξηγούσε τους λόγους, για τους οποίους γινόταν η επανάσταση. Στηριζόταν στις αρχές της ελευθερίας που ίσχυαν στην Αγγλία και στο «Κοινωνικό Συμβόλαιο» του Ζαν Ζακ Ρουσσώ. Όμως, στη διακήρυξη αυτή, για πρώτη φορά αναφερόταν το όνομα Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Οι επαναστάτες κατόρθωσαν να ενωθούν κάτω από την αρχιστρατηγία του Τζορτζ Ουάσινγκτον. Στο πλευρό τους έσπευσαν και Γάλλοι ευπατρίδες, όπως ο μαρκήσιος Ιωσήφ Παύλος ντε Λαφαγιέτ κ.α. Οι μητροπολιτικές δυνάμεις νικήθηκαν. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1783, στο Παρίσι, υπογράφηκε η συνθήκη της ειρήνης. Στις 17 Σεπτεμβρίου 1787, ψηφίστηκε το ομοσπονδιακό σύνταγμα και το 1789, ο Τζορτζ Ουάσινγκτον έγινε ο πρώτος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών. Στο αξίωμα αυτό έμεινε ως το θάνατό του, το 1797. Τέσσερα χρόνια αργότερα, στα 1801, πρόεδρος εκλέχτηκε και ο Τόμας Τζέφερσον. Ως το 1848, οι αρχικές 13 πολιτείες των ακτών του Ατλαντικού είχαν πολλαπλασιαστεί κι απλώνονταν ως τον Ειρηνικό Ωκεανό.

1187: Στη μάχη κοντά στη λίμνη της Τιβεριάδας, ο Σαλαδίνος κατατροπώνει του σιδερόφρακτους ιππότες, αποκτά λάφυρο τον Τίμιο Σταυρό και αιχμαλωτίζει τους Γκι ντε Λουζινιάν και Ρεζινάλντ ντε Σατιγιόν.

1190: Ο Ριχάρδος Α΄ της Αγγλίας και ο Φίλιππος ο Β΄ της Γαλλίας ξεκινούν την Τρίτη Σταυροφορία.

1807: Γεννιέται ο επαναστάτης Γκιουζέπε Γκαριμπάλντι. Ιταλός στην ψυχή, γεννημένος στη Νίκαια, ναύτης του στόλου της Σαρδηνίας κι επαναστάτης κατά της Σαβοΐας. Στα 27 του χρόνια, είχε κιάλας, μια καταδίκη «ερήμην εις θάνατον». Τα θρυλικά κατορθώματά του βοήθησαν ώστε η Ιταλία να πραγματοποιήσει την πολιτική της ένωση και να απαλλαγεί από τους Αυστριακούς. Πέθανε στις 2 Ιουνίου 1882.

1822: Στο Πέτα της Άρτας, 6.000 Τουρκαλβανοί νικούν 2.000 Έλληνες σκοτώνοντας και πολλούς φιλέλληνες.

1826: Πεθαίνουν ο γεννημένος το 1743 συντάκτης της αμερικανικής Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας και τρίτος πρόεδρος των ΗΠΑ (1801 - 1809) Τόμας Τζέφερσον και ο γεννημένος το 1735 Τζον Άνταμς, δεύτερος κατά σειρά πρόεδρος (1797 - 1801).

1831: Πεθαίνει ο Τζέιμς Μονρόε, πέμπτος πρόεδρος των ΗΠΑ (1817 – 25). Το 1823 διατύπωσε το Δόγμα Μονρόε, το οποίο οδήγησε τις ΗΠΑ στον απομονωτισμό. Γεννήθηκε το 1758.

1848: Εκδίδεται το Κομμουνιστικό Μανιφέστο, που συνέγραψαν ο Καρλ Μαρξ και ο Φρίντριχ Ένγκελς.

1943: Σκοτώνεται σε αεροπορικό δυστύχημα ο Βλάντισλαβ Σικόρσκι, Πολωνός αντικομμουνιστής πολιτικός και πρωθυπουργός. Ήταν επικεφαλής της εξόριστης πολωνικής κυβέρνησης κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Είχε γεννηθεί το 1881.

2002: Ανακοινώνεται ότι ο τραυματίας Σάββας Ξηρός είναι ένας από τους κύριους εκτελεστές της 17 Νοέμβρη με συμμετοχή στις δολοφονίες Περατικού, Μπακογιάννη κ.λπ.

2023: Με 249 ψήφους υπέρ και 51 «παρών», πρόεδρος της Βουλής επανεκλέγεται ο Κωνσταντίνος Τασούλας.

Η 4^η Ιουλίου στον πολιτισμό

4 Ιουλίου 1910

Η «μεγάλη λευκή ελπίδα»

Χωρίς ο ίδιος να το επιδιώξει, ο Τζέιμς Τζέφρις έγινε η μεγάλη λευκή ελπίδα των ρατσιστών ολόκληρης της Αμερικής. Γεροδεμένο λευκό αγόρι, στα 18 του, στις 9 Ιουνίου 1899, είχε νικήσει τον Βρετανό παγκόσμιο πρωταθλητή βαρέων βαρών στο μποξ, Μπομπ Φίτζιμορς, και είχε επαναφέρει το σκήπτρο του αθλήματος στις Ηνωμένες Πολιτείες. Άλλωστε, ο Φίτζιμορς ήταν ο ως τότε μοναδικός Βρετανός που έφτασε να γίνει παγκόσμιος πρωταθλητής στα βαρέα βάρη στο μποξ.

Ο αγώνας έγινε στο Κόνεϊ Παρκ της Νέας Υόρκης και ο Τζέιμς Τζέφρις κατόρθωσε να κάμψει την αντίσταση του πρωταθλητή, μόλις στον 11^ο γύρο. Από τότε, πολλοί διεκδίκησαν τον τίτλο, όλοι νικήθηκαν από τον Τζέφρις που, το 1905, εγκατέλειψε αήττητος την πυγμαχία. Ο τίτλος διεκδικήθηκε από πολλούς μνηστήρες αλλά η μεγάλη έκπληξη δημιουργήθηκε το 1908, όταν, για πρώτη φορά στην ιστορία του αθλήματος, παγκόσμιος πρωταθλητής βαρέων βαρών αναδειχτηκε ένας μαύρος: Ο Τζακ Τζόνσον. Για δυο χρόνια, κανένας δεν μπορούσε να τον νικήσει. Στο πρόσωπό του, οι καταπιεσμένοι μαύροι της Αμερικής έβλεπαν το ίνδαλμα που δικαίωνε την ύπαρξή τους. Και οι λευκοί ρατσιστές τον εχθρό που τσαλάκωνε τις προκαταλήψεις τους. Τότε ήταν που θυμήθηκαν τον Τζέιμς Τζέφρις: Ήταν λευκός, πρωταθλητής και αήττητος. Τον εντόπισαν και του ζήτησαν να διεκδικήσει από τον Τζόνσον τον τίτλο του.

Ο αγώνας ορίστηκε για τις 4 Ιουλίου 1910, στο Ρένο της Νεβάδα. Ο Τζέφρις ήταν πια 29 χρόνων, ενώ ο Τζόνσον 32. Όταν ο Τζέιμς Τζέφρις, η «μεγάλη λευκή ελπίδα», ανέβηκε στο ρινγκ, ολόκληρο το στάδιο σείστηκε. Όμως, τον αγώνα κέρδισε ο Τζακ Τζόνσον, υπερασπίζοντας νικηφόρα τον τίτλο του.

1753: Γεννιέται ο Γάλλος Ζαν Πιερ Μπλανσάρ, ο οποίος εφηύρε το αλεξιπτωτο και το 1785 έγινε ο πρώτος άνθρωπος που διέσχισε τη Μάγχη με αερόστατο. Πέθανε το 1809.

1884: Οι Γάλλοι προσφέρουν στους Αμερικανούς το Αγαλμα της Ελευθερίας.

1927: Γεννιέται η Τζίνα Λολομπριτζίτα, Ιταλίδα ηθοποιός. Έγινε σταρ σε ταινίες από το 1940 («Χτύπα τον Διάβολο», «Ο Σολομών και η βασίλισσα του Σαβά» κ.ά.).

1934: Πεθαίνει η Μαρία Κιουρί, Πολωνογαλλίδα φυσικός που το 1911 κέρδισε το δεύτερο από τα τρία βραβεία Νόμπελ της οικογένειας. Το πρώτο είχε κερδίσει ο άνδρας της Πέτρος Κιουρί (1903) και το τρίτο η κόρη τους Ειρήνη Ζολιό Κιουρί με τον σύζυγό της Φρειδερίκο (1936). Γεννήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 1867.

1954: Νικώντας στη Βέρνη της Ελβετίας την Ουγγαρία με 3 – 2, η Γερμανία κατακτά το (5^ο) παγκόσμιο κύπελλο στο ποδόσφαιρο.

1997: Προσεδαφίζεται στον Άρη ο Παθφάιντερ, το τηλεκατευθυνόμενο ρομπότ της NASA που αποστολή είχε να διερευνήσει τις συνθήκες που επικρατούν εκεί και να ανακαλύψει, αν υπάρχει ή υπήρξε άλλοτε κάποια μορφή ζωής στον κόκκινο πλανήτη.

2004: Στη Λισσαβόνα, η εθνική ποδοσφαιρική ομάδα της Ελλάδας, με γκολ κεφαλιά κεραυνό του Χαριστέα νικά την εθνική Πορτογαλίας 1 – 0 στον τελικό του Ευρω2004 και στέφεται πρωταθλήτρια Ευρώπης!

2004: Το αμερικανικό διαστημόπλοιο Deep Impact εκτοξεύει τη διαστημική βολίδα Impactor που χτυπά τον κομήτη Τέμπελ, προσφέροντας πολύτιμα στοιχεία στην έρευνα για την προέλευση του Ήλιου και της Γης.